

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 124/2025
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 295. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Зорана Мрдовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К. бр.263/24 од 10.09.2024. године и Вишег суда у Суботици Кж1 126/24 од 28.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Зорана Мрдовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Суботици К.бр.263/24 од 10.09.2024. године и Вишег суда у Суботици Кж1 126/24 од 28.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици К.бр.263/24 од 10.09.2024. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 295. став 3. у вези става 1. КЗ, за које дело му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом на основу члана 261. и 264. ЗКП окривљени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка, те је обавезан да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Суботици Кж1 126/24 од 28.10.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Зорана Мрдовића, а пресуда Основног суда у Суботици К.бр.263/24 од 10.09.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА – адвокат Зоран Мрдовић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Зорана Мрдовића је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА – адвокат Зоран Мрдовић истиче да је првостепени суд прекорачио оптужбу, а што бранилац образлаже наводима да је јавни тужилац прецизирао чињенични опис оптужног акта тако што је изоставио речи: „коме је био поверен надзор над стањем и одржавањем саобраћајница и објеката на њима“ и уместо њих додао речи „који је био одговоран за правовремено извршење потребних радова и предузимања одговорних мера на одржавању и заштити путева и безбедности саобраћаја на територији пункта – путне базе“, које речи су наведене и у изреци првостепене пресуде, али је у пресуди наведено и да је окривљени „био свестан да несавесним вршењем своје дужности повременим надзора може изазвати опасност за живот и тело људи или имовину већег обима“. Из наведеног произилази да оптужним актом окривљеном АА није био поверен надзор над стањем и одржавањем саобраћајница и објеката на њима, да би према првостепеној пресуди окривљени АА био одговоран ради надзора, а који му није био поверен, јер није извршио обилазак деонице ауто пута за који је био одговоран, што значи да је окривљени АА био свестан да несавесним вршењем онога што му није било поверено може изазвати опасност за живот и тело људи или имовину већег обима.

Изнете наводе браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване следећих разлога:

Оптужним предлогом Основног јавног тужилаштва у Суботици Кт бр.64/20 (Кт 1369/18) од 31.12.2020. године, окривљеном АА је стављено на терет да је дана 09.03.2018. године у временском периоду од 03.30 до 04.25 часова на ауто путу Е-75, у висини 37 км и 620м, као одговорно лице – шеф смене путне базе зимске службе „Бачка Топола“ која се простире на деоници ауто пута Е-75 од петље „Чантавир“ до петље „Фекетић“ у укупној дужини од 33км и 150 м, коме је био поверен надзор над стањем и одржавањем саобраћајница и објеката на њима, несавесним вршењем своје

дужности изазвао опасност за живот или тело људи, услед чега је наступила тешка телесна повреда неког лица, иако је могао да схвати значај свој дела и да управља својим поступцима и био свестан да несавесним вршењем своје дужности повереног надзора може изазвати опасност за живот или тело људи или имовину већег обима, олако држећи да до забрањених последица неће доћи или да ће их моћи спречити, на тај начин, што иако је у јутарњим часовима дошло до пада спољне температуре, ка негативним подеоцима, па је тако у 03,00 часова температура износила -2 С, док је у 03,45 часова спољна температура износила -3 С, није извршио обилазак деонице аутопута за коју је био одговоран ради надзора и провере стања саобраћајница и објеката на њима, нити је на други начин непосредним увидом утврдио стање исте, те је пропустио да утврди да је дошло до настанка поледице на деловима пута, односно, да је периоду након 03,30 часова дошло до појаве поледице на целој дужини деонице и стварања опасне ситуације у саобраћају, те да сходно томе изда налог да се крене са уговором соли у камион а потом и до њеног посипања по коловозу деонице аутопута за коју је непосредно одговоран, услед чега је око 03,40 часова у висини 37 км и 620 м, на петљи „Чантавир“, најпре дошло до саобраћајне незгоде са материјалном штетом а потом око 04,25 часова дошло до друге саобраћајне незгоде у којој су неки актери задобили тешке телесне повреде, за које тешке телесне повреде код оштећених је олако држао да до њих неће доћи или да ће их моћи спречити, а други актери задобили лаке телесне повреде, иако је био свестан да је његово дело забрањено.

На главном претресу одржаном дана 10.09.2024. године, у предмету К. бр.263/24 Основног суда у Суботици, јавни тужилац је прецизирао чињенични опис оптужног акта тако што у четвртом реду диспозитива уместо речи „коме је био поверен надзор над стањем и одржавањем саобраћајница и објеката на њима“, треба да стоји „који је био одговоран за правовремено извршење потребних радова и предузимање одговорних мера на одржавању и заштити путева и безбедносних и безбедности саобраћаја на територији пункта – путне базе“, док је у преосталом делу оптужни предлог остао неизмењен.

Пресудом Основног суда у Суботици К.бр.263/24 од 10.09.2024.године 09.03.2018. године, окривљени АА је оглашен кривим да је у временском периоду од 03,30 до 04,25 часова, на аутопуту Е-75, у висини 37 км и 620 м, као одговорно лице – шеф смене путне базе зимске службе „Бачка Топола“ која се простире на деоници аутопута Е-75, од петље Чантавир“ до петље „Фекетић“ у укупној дужини од 33 км и 150 м, који је био одговоран за правовремено извршење потребних радова и предузимање одговорних мера на одржавању и заштити путева и безбедности саобраћаја на територији пункта-путне базе, несавесним вршењем своје дужности изазвао опасност за живот или тело људи, услед чега је наступила тешка телесна повреда неког лица, иако је могао да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима и био свестан да несавесним вршењем своје дужности повереног надзора може изазвати опасност за живот или тело људи или имовину већег обима, олако држећи да до забрањених последица неће доћи или да ће их моћи спречити, иако је био свестан да је његово дело забрањено, чиме је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 295. став 3. у вези става 1. Кривичног законика,

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је

предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

По оцени Врховног суда у изреци правноснажне пресуде, а у односу на измењени оптужни акт, постоји идентитет лица које је оптужено и то окривљеног АА (субјективни идентитет) и дела које је предмет оптужбе и то кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 295. став 3. у вези става 1. Кривичног законика (објективни идентитет), а за које кривично дело је окривљени оглашен кривим, при чему је чињенични опис у потпуности једнак диспозитиву измењеног оптужног акта. Из наведеног произилази да пресудом оптужба није прекорачена, те да у изреци пресуде нису наведене нове чињенице нити је повећана криминална количина радњи кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим и осуђен нити је окривљени стављен у неповољнији положај. Имајући све наведено у виду, Врховни суд наводе браниоца окривљеног да је повређена одредба члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оценио као неосноване.

Указујући на повреде одредбе члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, односно да не постоје битна обележја кривичног дела које је окривљеном стављено на терет и да је на чињенично стање утврђено у правноснажној одлуци погрешно примењен закон, бранилац окривљеног истиче да окривљени АА није могао имати статус службеног или одговорног лица којем је поверен надзор над стањем и одржавањем саобраћајница и објеката на њима. Свој став бранилац образлаже наводима да је окривљени био радник на радном месту „сменовођа“ у „Југокоп подриње“ д.о.о Шабац који је одређен за подизвођача за редовно зимско одржавање дела државног пута поверених предузећу „Војпут“ од стране ЈП „Путеви Србије“, а да је законом о путевима предвиђено да је управљање јавним путевима делатност од општег интереса и да делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник Република Србија, те да било које друго предузеће или предузетник који обавља само поједине послове из делатности управљања се не може сматрати управљачем јавног пута у смислу тог закона.

По оцени браниоца, у конкретном случају статус одговорног лица и кривичну одговорност према члану 295. КЗ може имати само лице запослено код управљача пута којим је поверен надзор над стањем и одржавањем саобраћајница и објеката на њима, као и да се овлашћења и одговорности управљања јавним путем могу само законом поверити јавним предузећима за обављање одређених послова из надлежности Републике Србије, а никако уговором закљученим између јавног предузећа и приватног предузећа „Југокоп подриње“ д.о.о Шабац, које ни тада не стиче својство управљача јавног пута, те је јасно да нема места кривичној одговорности одговорног лица приватног предузећа а поготову не одговорности „сменовође“.

Одредбом члана 295. став 1. КЗ је прописано да службено или одговорно лице којем је поверен надзор над стањем и одржавањем саобраћајница и објеката на њима, превозним средствима или јавним саобраћајем или кад испуњавање прописаних услова рада возача или којем је поверено руковође вожњом, које несавесним вршењем своје дужности изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима, казниће се затвором од 6 месеци до пет година, док је ставом 3. истог члана прописано да ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата учинилац ће се казнити затвором до три године.

Одредбом члана 297. став 3. КЗ је прописано да ако је услед дела из члана 295. став 3. КЗ наступила тешка телесна повреда или имовинска штета великих размера, учинилац ће се казнити затвором до четири године.

По оцени Врховног суда, из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела у изреци првостепене пресуде, произилазе сва законска обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 295. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени АА оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективна, која се тичу радње извршења, која се састоји у томе да је окривљени поступајући као одговорно лице, који је био одговоран за правовремено извршење потребних радова и предузимања одговорних мера на одржавању и заштити путева и безбедности саобраћаја, несавесно вршио своју дужност, затим наведене последице кривичног дела, односно да је својим радњама изазвао опасност за живот или тело људи и да је наступила тешка телесна и лака телесна повреда неких лица, тако и субјективна обележја која се односе на то да је код окривљеног постојала свест о забрањености дела, да је могао да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима и био свестан да несавесним вршењем своје дужности повереног надзора може изазвати опасност за живот или тело људи или имовину већег обима, олако држећи да до забрањених последица неће доћи или да ће их моћи спречити, односно да је дело извршио из нехата, чиме је описан привилеговани облик наведеног кривичног дела из члана 295. став 3. КЗ.

С тога су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Врховни суд је оценио као неосноване наводе браниоца окривљеног да окривљени АА у критичном периоду није имао статус одговорног лица.

Одредбом члана 112. став 5. КЗ је прописано да се одговорним лицем у правном лицу сматра лице које на основу закона, прописа или овлашћења врши одређене послове управљања, из надзора или друге послове из делатности правног лица, као и лице коме је фактички поверено обављање тих послова. Одговорним лицем сматра се и службено лице кад су у питању кривична дела код којих је извршилац означено одговорно лице, а у овом закону нису предвиђена у глави о кривичним делима против службене дужности, односно као кривична дела службеног лица.

Из списка предмета произилази да је између Јавног предузећа „Путеви Србије“ као наручиоца и АД „Војпут“ као извршиоца дана 09.02.2000. године закључен уговор о извођењу радова редовног одржавања и заштите аутопута број 454-01-54 којим је регулисано да на путном правцу М-22 Суботица - Фекетић – Београд односно на деоници Суботица – Фекетић извршилац радова је АД „Војпут“ који преузима извођење радова редовног одржавања и заштите аутопута.

Дана 16.10.2017. године закључен је уговор између „Војпут“ д.о.о Суботица и ВП „Југокоп Подриње“ Шабац, а предмет уговора је ангажовање подизвођача на одржавању и заштити државних путева првог и другог реда и других јавних путева сходно потребама и нарученим радовима наручиоца „Војпута“ д.о.о, а Јавно предузеће „Путеви Србије“ је дало сагласност за ангажовање ВД „Југокоп Подриње“ д.о.о Шабац

као подизвођача на зимском одржавању државних путева првог и другог реда поверених од стране „Војпут“ д.о.о Суботица.

Из поднеска „Југокоп Подриње“ д.о.о Шабац, произилази да овај привредни субјект није прописао опис послова сменовође у зимској служби, већ је исти био у обавези да прихвати опис послова штаба зимске службе „Војпута“ д.о.о а да је сменовођа био у обавези да се у свему придржава плана зимског одржавања пута ЈП „Путеви Србије“ и оперативних планова зимске службе „Војпута“ д.о.о, а из описа послова сменовође у зимској служби, који је прописао штаб зимске службе „Војпута“ д.о.о произилази да је између осталог исти одговоран за правовремено извршење потребних радова и предузимања одговорних мера на одржавању и заштити путева и безбедности саобраћаја на територији пункта, обавезан је да свакодневно обилази путеве на територији свог пункта, а у лошим временским условима и више пута у току смене.

По оцени Врховног суда, окривљени је у време извршења дела имао својство одговорног лица у предузећу „Југокоп Подриње“ д.о.о Шабац у коме је био запослен с обзиром да му је као шефу смене путне базе зимске службе „Бачка Топола“ која се простире на деоници ауто пута Е-75 од петље „Чантавир“ до петље „Фекетић“, било поверено обављање појединих послова – извршење потребних радова и предузимање одговорних мера на одржавању и заштити путева и безбедности саобраћаја на територији пункта – путне базе па је сходно изнетом окривљени инкриминисане нелегалне радње предузимао у оквиру делокруга својих овлашћења.

Следствено томе, без значаја је за правну оцену дела овог окривљеног чињеница што није био запослен у Јавном предузећу „Путеви Србије“. Ово из разлога је наведено јавно предузеће поверило предузећу „Војпут“ д.о.о Суботица извођење радова редовног одржавања и заштите аутопута број 454-01-54, између осталог и на путном Суботица – Фекетић, које предузеће је затим ангажовало предузеће ВП „Југокоп Подриње“ Шабац као подизвођача на одржавању и заштити наведеног путног правца, а окривљени био радник наведеног предузећа које је као подизвођач према закљученом уговору било задужено да одржава наведени путни правац, те ово предузеће било у обавези да прихвати опис послова штаба зимске службе „Војпута“ д.о.о, а који опис послова је подразумевао да је сменовођа између осталог одговоран за правовремено извршење потребних радова и предузимања одговорних мера на одржавању и заштити путева и безбедности саобраћаја на територији пункта, и био обавезан да свакодневно обилази путеве на територији свог пункта, а у лошим временским условима и више пута у току смене, као и да је сменовођа ВП „Југокоп Подриње“ Шабац био у обавези да се у свему придржава плана зимског одржавања пута ЈП „Путеви Србије“, те је самим тим окривљени имао својство одговорног лица у смислу члана 112. став 5. КЗ.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић